

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Statsråden

Sara Nes
Støttekomiteen for Vest-Sahara

Deres ref
SN

Vår ref
14/1443

Dato
10. februar 2014

Angående samfunnsansvar i våpenbransjen

Jeg takker for din e-post av 19. desember 2013 vedlagt brevet av 26. september 2013 til tidligere statsråd Trond Giske, og hvor du ber om mine vurderinger av spørsmålene som reises i brevet.

Jeg og regjeringen legger betydelig vekt på at Norge skal gjennomføre en streng kontroll i tråd med gjeldende eksportregelverk når det gjelder utførsel av våpen, ammunisjon og annet militært materiell. Et viktig prinsipp er at det ikke gis tillatelse til eksport av slike varer til sluttbrukere i områder hvor det er krig eller krig truer, eller til land hvor det er borgerkrig.

I henhold til regelverket kan deler og komponenter uten en selvstendig funksjon, og hvor det ferdige produktet ikke fremstår som norsk, eksporteres når det foreligger en samarbeidsavtale som er godkjent av norske myndigheter. Det ferdige produktet vil da kunne eksporteres etter de regler og vurderinger som gjelder i det landet som produserer det ferdige produktet.

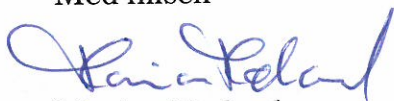
Det er redegjort for bl.a. omfanget av utførselen av forsvarsmateriell fra Norge og Utenriksdepartementets praktisering av gjeldende regelverk i årlige stortingsmeldinger siden 1996. Det er bred enighet i Stortinget om Utenriksdepartementets praktisering av regelverket.

I henhold til UN Guiding Principles on Business and Human Rights har våpenbedrifter i likhet med andre et ansvar for å hindre at menneskerettighetene blir krenket som følge av det de gjør. De konkrete vurderingene av selskapenes innsats på dette området er et styreansvar. Som eier følger vi opp hvilke rutiner selskapene har etablert for å håndtere dette ansvaret og hvordan selskapene rapporterer. Dette er en viktig del av den regelmessige eierdialogen vi har med selskapene. Hvilke prosesser et selskap har

etablert for å redusere risikoen for at det skal medvirke til menneskerettighetsbrudd er et viktig spørsmål i en slik oppfølging. For øvrig viser jeg til at norske myndigheter fraråder engasjement i økonomisk virksomhet i Vest-Sahara i henhold til Folkeretten.

Knyttet til dine konkrete spørsmål kan jeg legge til at jeg forventer at bedrifter som har sluttet seg til FNs Global Compact, følger deres ti prinsipper. Videre vil jeg vise til at det er styrenes og selskapenes ansvar å vurdere konkret muligheten for at våpen der norske deler og komponenter inngår, kan bli brukt i situasjoner som innebærer menneskerettighetsovergrep. Dette krever at bedriftene har etablert gode systemer for risikovurderinger og har integrert hensynet til menneskerettigheter i sine forretningsstrategier. Som eier følger vi opp hvilke rutiner selskapene har etablert for å håndtere dette ansvaret, og hvordan selskapene rapporterer om slike forhold.

Med hilsen

Monica Mæland